

Документиране и отчитане на продажбите чрез онлайн магазин

Венета Димитрова

Електронната търговия се развива изключително експанзивно през последните няколко години, като очакванията в бъдеще за ръст на продажбите чрез онлайн магазини са още по-големи. Статистиката сочи увеличение близо с 10% на новите онлайн магазини за последното шестмесечие. Ръстът е само за последните шест месеца - от м. април до края на м. октомври 2015 г., сравнено със същия период на миналата година, като отчита ясно тенденцията за развитие на онлайн търговията. През 2014 г. онлайн търговията в България е отбелязала 27% ръст, сравнено с 2013 г. По данни на Националния статистически институт (НСИ) стойността на продажбите от електронни магазини се е увеличила с 15% за 2014 г. спрямо 2013 г. Така оборотът от онлайн продажби е надхвърлил 5 млрд. лв., а около 17% от българите са се възползвали от интернет като възможност да си поръчат стока или услуга. Очакванията са пазаруващите през интернет граждани на Европейския съюз да се увеличат с 25% през тази година спрямо миналата. Предимствата на онлайн търговията като лесен и бърз достъп на клиентите до стоките, пониските експлоатационни разходи, улесняване на плащанията, желанията на хората за мобилност

и спестяване на време, предизвикват все повече предприемачи да се ориентират към тази форма на търговска дейност.

Въпреки отчетения голям ръст на онлайн продажбите, за много хора все още е налице неяснота по отношение документиране на такъв тип дейност. Електронната търговия има своите специфики от гледна точка на счетоводното отразяване на продажбите. В настоящото изложение се прави кратък обзор на най-разпространеният случай на документиране на продажби, реализирани онлайн на територията на България. В един от най-разпространените случаи търговецът реализира продажби чрез собствен интернет сайт. Следвайки спецификата на този вид продажби неминуемо се поставят въпроси относно издаването на първични счетоводни документи, касови бележки и документирането на продажбите. По смисъла на НАРЕДБА № Н-18 от 13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства, онлайн търговията със стоки представлява „разносна търговия“. В общия случай съгласно чл.25, ал.2 от Наредбата от „При разносна търговия фискалната касова бележка се издава от лицето по чл. 3 и се предава на разносвача, който от своя страна я предоставя на купувача при плащането“.

Венета Димитрова е управляващ директор на "Аркон Консулт" и управител на рекламна агенция "Аркон Нет" - създател на първите български киоски за безплатно зареждане на мобилни устройства. Има МВА по "Публични финанси", както и бакалавърска степен по "Външна търговия и международно право" от УНСС; магистър "Унгарска филология" от университета в Дебрецен, Унгария и СУ "Св.Климент Охридски". Притежава сертификати по маркетинг от Университета в Делтауър, САЩ. Владее английски, унгарски и руски езици. Има над 20 г. опит като маркетингов и финансов директор, като и изпълнителен директор на български и международни компании, развиващи своята дейност в областта на международната търговия, лизинга, рекламата и медиите.

Издаването на данъчна фактура е задължение на всички данъчно задължени лица съгласно чл. 113 от ЗДДС

Съгласно Закона за счетоводството издаването на фактура не е задължително, когато стопанската операция е документирана с фискална касова бележка, издадена от фискално устройство по ред, определен с наредба на министъра на финансите, и получател по нея е физическо лице, което не е търговец. В чл. 113 ал. 3 от ЗДДС са посочени изключения за случаите, в които не е задължително издаването на фактура и в този обхват са и купувачите физически лица, които са най-високия дял клиенти на онлайн магазините. За тях доставчикът може да регистрира продажбата си само с касов бон на основание чл. 3 от НАРЕДБА № Н-18 от 13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства. Всяко лице е длъжно да регистрира и отчита извършваните от него продажби на стоки или услуги в или от търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от ФУ или касова бележка от ИАСУТД, освен когато плащането се извършва чрез внасяне на пари в наличност по платежна сметка, кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги. Наложеният платеж е пощенска услуга по смисъла на Закона за пощенските услуги и не бива да се бърка с наличния паричен превод, който е услуга по Закона за платежните услуги и платежните системи. Плащането може да бъде извършено и чрез доставчик на платежни услуги. В този случай касов бон не се издава, тъй като това са налични парични преводи чрез посредник. Ако обаче поради споменатия начин на плащане касов бон не се издава, то търговецът за регистриране на продажбата трябва да издаде фактура, която да приложи при изпращане на стоката.

В случаите, когато получател на стоката е физическо лице и изрично е заявил, че не желае фактура, а същевременно доставчикът е освободен от задължението да издаде касова бележка в гореописаните хипотези, за счетоводни цели, с цел ясно и лесно документиране на продажбите, следва да се издаде така наречената "фактура към населението", на база, на която да се извършва счетоводното документиране на продажбите.

Следвайки разпоредбата на чл.119 от ЗДДС, за доставките, за които издаването на фактура или протокол не е задължително, доставчикът, регистриран по ДДС, може да съставя отчет за

извършените продажби, които съдържа обобщена информация за тези доставки за съответния данъчен период.

Друг често срещан случай на реализиране на онлайн продажби, е чрез посредник-собственик на интернет сайт/онлайн платформа за продажба на стоки. Възможни са различни хипотези. Търговец може да реализира лично продажби през сайта на посредника или посредникът да продава стоки на търговеца. Тези варианти се реализират въз основа на сключен договор за посредничество, съгласно който посредникът получава комисионна за извършената услуга. В такива случаи са налице специфики при документиране на операциите с оглед на вариантите за плащания на доставките. Възможно е чрез интернет сайта на посредника да се предлагат ваучери за съответните стоки или услуги, които потребителите физически получават на място при търговеца

Независимо от формата на посредничество за документиране на получената комисионна, посредникът следва да издаде само фактура към търговеца за удържаната комисионна от продадените ваучери

Търговецът следва да издава фактура към физическите купувачите на стойност-стойността стоката, съответно на ваучера, обявен на интернет сайта. По този начин търговеца документира и отчита своите приходи от продажби, а посредникът отчита своите приходи на база издадената от него фактура за комисионна във връзка с посредническа дейност към търговеца. Описаните в настоящата статия хипотези са често срещани в практиката на онлайн търговците, като естествено са възможни и други варианти за организиране на търговската дейност и счетоводното ѝ документиране.

**Настоящата статия не представлява правен и счетоводен съвет и авторът не е обвързан с решението, взети въз основа на написаното. Всеки конкретен казус следва да бъде решен след консултация със специалист.*

"Аркон Консулт" ООД предоставя квалифицирани счетоводни услуги, юридически, данъчни и финансови консултации, вкл. и т.н. "due diligence", изготвяне на бюджетни рамки и документи за финансиране по европейските програми, изготвяне на анализи и предоставяне на фирмени оценители, вътрешни одити и финансов независим контрол, преводачески услуги, и легализация на документи.

За контакти:

office@arconconsult.net / 02 878 1829, 02 878 1830
www.arconconsult.net